

Stara

Päivämäärä: 5.8.2022 /S. Aapro

Täyttöohje

- Ennusteen päähuomioista kirjoitetaan
 - tiivistelmä, jota käytetään talouden ja toiminnan työpöytään sekä muihin kaupunkitason tiivistyksiin kaupungin johdolle.
 - yksi, yhtenäinen analyysi oman otsikkonsa alle.
 - riskeistä tulee oman otsikkonsa alle analyysi
 - kaikki yllämainitut analyysit kirjoitetaan talousarviovuoden näkökulmasta
- Strategiasta tulee oman otsikkonsa alle analyysi koko valtuustokauden näkökulmasta
- Kirjoitathan jokaisesta kohdasta lyhyen ja informatiivisen analyysitekstin, jossa on olennaisimmat päähuomiot

Ennusteen tiivistelmä: keskeisimmät nostot ranskalaisilla viivoilla (maksimimerkkimäärä 2200)

- kuvaa keskeisimmät talousarvion toteutumiseen vaikuttavat tekijät (kaupungin johdolle)
- älä listaa lukuja vaan keskity syihin ja tekijöihin lukujen takana
- ennusteen liikevaihto ja tulos ovat alemmalla tasolla kuin talousarviossa
- rakentamisen volyymin ennakoidaan jäävän pienemmäksi tasosta, johon talousarvio perustui eli muutos talousarvioon verrattuna tulee rakentamisesta
- ylläpito ja ympäristöhoito toteutunevat hieman suunniteltua paremmin
- koronan ja sodan luomat saatavuusongelmat, viivästykset tavaran toimituksissa sekä voimakas hintojen nousu mm. energian, polttoaineiden ja rakennusmateriaalien osalta aiheuttavat toiminnallista ja taloudellista haittaa sekä epävarmuutta

Ennusteen analyysi: talousarvion toteutumiseen vaikuttavat tekijät (käyttötalous, sitovat toiminnan tavoitteet sekä määrä- ja taloustavoitteet) sekä niiden johdosta käynnistetyt johtamistoimenpiteet

- kuvaa keskeisimpiä muutoksia ja syitä ennusteen taustalla
- kuvaa mihin taustaoletuksiin ennuste perustuu
- jos talousarvioon nähden on selkeitä poikkeamia, kuvaa mitä johtamistoimenpiteitä näiden johdosta on käynnistetty
- älä listaa lukuja vaan keskity syihin ja tekijöihin lukujen takana

Käyttötalous

Staran talousarvion mukaiset tuotot vuodelle 2022 ovat 246,1 milj. euroa. Tällä hetkellä tuottojen ennustetaan koko vuoden osalta toteutuvan 230,2 milj. euron suuruisina eli alitus talousarvioon on 15,9 milj. euroa.

Talousarvion mukaiset varsinaiset kulut vuodelle 2022 ovat 237,8 milj. euroa ja ennuste niiden osalta on tällä hetkellä 223,6 milj. euroa, jolloin varsinaisten kulujen ennakoidaan toteutuvan 14,2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Rakentamisen volyymin ennakoidaan vähenevän siitä tasosta, johon talousarvio perustui eli muutos talousarvioon verrattuna tulee infra-, projekti- ja korjausrakentamisesta. Ennusteen käyttökatteeksi muodostuu 6,6 milj. euroa. Poistot ovat ennusteessa 3,5 milj. euroa, jolloin liikeylijäämää syntyy 3,1 milj. euroa. Talousarvion liikeylijäämä on 4,7 milj. euroa, josta ennusteen mukaan jäätäisiin noin 1,6 milj. euroa. Staran korvaus peruspääomalle on 1,9 milj. euroa vuonna 2022. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 1,2 milj. euroa, kun se talousarviossa on 2,7 milj. euroa, eli alitus noin 1,5 milj. euroa.

Staran rakennustekniikan liikevaihdon ennustetaan olevan hiukan korkeampi kuin ensimmäisessä ennusteessa arvioitiin ja myös edellisvuotta korkeampi, mutta huomattavasti alhaisempi kuin 2020. Liikevaihtoennuste on myös talousarviota huomattavasti matalampi. Työtilanne on edelleen haastava varsinkin rakennusprojekteissa, mutta kaupunkiympäristön toimialan kanssa pidettävät hankepalaverit selkiyttänevät tilannetta rakennusprojektienkin osalta. Hankekoko tulee pienentymään jatkossa suurimpien hankkeiden valmistuttua. Rakennusmateriaalien hinnat ovat olleet jyrkässä nousussa, niihin liittyy myös saatavuusongelmia ja toimitusajat voivat muodostua pitkiksi.

Kaupunkitekniikan rakentaminen osastolla liikevaihdon ennakoidaan olevan merkittävästi talousarviota pienemmän ja supistuvan edellisestä vuodesta. Kaupungin infrarakentamisen töiden painopiste on kohteissa, jotka eivät sovi Staran profiiliin, kuten Kruunusillat ja allianssihankeet. Lisäksi investointien lisämäärärahaleikkauksien takia hankkeita käynnistyy hitaammin. Näistä syistä erityisesti rakentamisyksiköiden liikevaihto supistuu viime vuoden tasosta. Tulevina vuosina liikevaihdon ennustetaan asettuvan kaupungin linjausten mukaiselle tasolle. Pitkän tähtäimen palvelustrategisen linjauksen mukaan henkilöstön määrä pysyy ennallaan, mutta työnkuvien muutokset ovat mahdollisia. Määräaikaisen henkilöstön määrää on vähennetty.

Kaupunkitekniikan ylläpidon osalta vuoden alkutalvi oli historian työläin ja kaupunkiympäristön toimiala totesi talven poikkeukselliseksi, minkä vuoksi ylläpidon henkilö-, materiaali- ja ostopalvelukulut olivat alkuvuodesta tavanomaista jonkin verran korkeammat. Perinteiseen tapaan alkuvuoden korkeammat kustannukset näkyvät osaston ennusteessa koko loppuvuoden. Koska pääasiakkaan palvelusopimukset ovat laatuperusteisia, vain osa lisääntyneestä työtarpeesta saadaan katettua lisätuloilla. Polttoaineiden ja materiaalien hintojen poikkeuksellinen nousu heikentää osaltaan osaston tulosta. Vaikka talousarviossa osoitettu lisäsäästö 2,5 miljoonaa tilaussummaan ja uudet hoidettavaksi tulleet lisävastuut noin 2 milj. euroa toteutetaan, ennakoidaan vuoden tuloksesta kohtuullista.

Ympäristönhoidon osaston liikevaihdon ja tuloksen ennakoidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti. Kuluvan vuoden tilanne on vakaa, sopimukset jatkuvat vuoden loppuun ja uudesta pitkistä sopimuksesta neuvotellaan.

Logistiikassa logistiikkakeskuksen koronatuotteiden kysyntä vähenee edelleen. Korona-ajan jälkeen järjestetään pitkistä aikaa tapahtumia, jotka lisäävät pienkaluston kysyntää. Suorat Ukrainan sodan vaikutukset on vähäiset, mutta sodan seurauksena ajoneuvojen saatavuus heikkenee edelleen, jonka lisäksi polttoaineiden sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset ovat nousseet. Kuljetus- ja konealihankintapalveluiden kustannukset ovat myös kasvaneet kustannusindeksin nousun mukaisesti. HEKA-asiakkuus on kasvanut. Henkilöstön lukumäärä pysyy ennallaan ja keskeinen kehittämiskohde on asiakasraportoinnin kehittämisessä. Logistiikan ennuste vuoden 2022 liikevaihdosta ja tuloksesta on hieman talousarviota matalampi. Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman toimenpiteitä seurataan strategiatyökalun (Lato) avulla.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Staralla on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta vuodelle 2022:

1. Asiakastyytyväisyys kehittyy myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NSI 20–40)
Asiakaskyselyyn perustuva nettosuositeluindeksin (NSI) arvo on > 30
(vaihteluväli -100 – 100)
2. Tapaturmataajuus pienenee
Tapaturmataajuus laskee neljän edellisen vuoden keskiarvosta 5 %.
3. Uusiutuvan dieselin osuuden lisääminen kokonaiskäytöstä
Uusiutuvan dieselin osuus kokonaisdieselin käytöstä vuonna 2022 vähintään 43 %.

Sitovien tavoitteiden ennakoidaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti muiden tavoitteiden osalta, mutta uusiutuvan dieselin käytön tavoitteeseen ei tämänhetkisen kehityksen perusteella tulla pääsemään.

Määrä- ja talousarvioitukset (suoritteet)

Muut toiminnalliset tavoitteet:

1. Täyssähköautojen osuus on 28–30 % henkilöautokannasta (31.12.2022 tilanne, autot ovat Staran omassa käytössä tai jälleen vuokrattu Helsingin kaupungin toimialoille).
2. Jätehallintaa kehitetään siten, että Staran yksiköt saavat tarkempia raportteja jätetoimijoilta per jätejake (tonnit, eurot).
3. Tukikohtien latausvalmiuden parantaminen siten, että vähintään kahdessa tukikohdassa on kuudelle sähköajoneuvolle yhtäaikainen latauspaikka.

Muiden tavoitteiden ennakoitaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti muuten, paitsi täyssähköautojen osuuden ennustaminen on tässä vaiheessa mahdotonta saatavuusongelmien aiheuttamien viivästysten vuoksi.

Taloudelliset tavoitteet, esim. kannattavuustavoitteet, toteutuvat ennusteen mukaan talousarviota alhaisempina. Määrälliset toiminnan laajuuteen liittyvät tiedot riippuvat työkanan luonteesta ja selvillä tilikauden päätöksen yhteydessä

Arvio talousarviovuoden tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja hallintatoimenpiteistä.

Tähän mennessä tuotannot ovat pyörineet koronasta huolimatta hyvin ja riskit tässä suhteessa ovat kaiken kaikkiaan vähentyneet. Korona yhdessä Ukrainan sodan kanssa on aiheuttanut saatavuusongelmia, viivästyksiä tavaran toimituksiin sekä jyrkkiä hintojen nousuja mm. energiaan, polttoaineisiin ja rakennusmateriaaleihin. Em. aiheuttaa haasteita hankintatoimelle kilpailutuksissa, sopimusten seurannassa yms. Varsinaisia sopimusriitoja ei vielä ole, mutta niiden mahdollisuus on kasvussa. Tilanne on hyvin epävarma.

- Kaupunkistrategian painopistealueiden toteuttamisen analyysi:
- Kuvaa strategisten tavoitteiden toteutumisen edistymistä valtuustokaudella: onnistumiset ja ongelmat. Keskity tässä toimialan / liikelaitoksen tunnistamiin muutamiin keskeisiin painopistealueisiin.
- Hyödynnä sanoituksessa kaupunkistrategian valintojen, ohjelmien ja painopisteiden otsikointia
- Arvioi strategian keskeisiin tavoitteisiin pääsemisestä valtuustokauden aikana
- Kuvaa kokonaisuuden kannalta olennaisten strategiamittareiden muutoksia ja mitä ne kertovat strategian onnistumisesta
- Ohjeellinen pituus on yksi sivu.
- Tekstiosuudessa ei tarvitse toistaa ennusteen muissa kohdissa raportoituja asioita

Talouden kehitystä seurataan etenkin koronapandemian sekä Ukrainan sodan aiheuttamien taloudellisten seurausten kannalta. Taloudelliset vaikutukset eivät anna tarvetta erityisiin toimenpiteisiin, mutta sodan aiheuttamat viivästyksset, saatavuusongelmat ja hintojen nousut ovat huolestuttavia.

Stara on tehnyt alkuvuodesta oman strategiapäivityksen ottaen huomioon uusi kaupunkistrategia, kehittämis- ja tuottavuusohjelma sekä muut toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Stara raportoi rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnalle sekä kaupunkitasoiselle ohjausryhmälle kehittämis- ja tuottavuusohjelman etenemisestä.